

Återkoppling på de synpunkter som lämnats av Europaparlamentet inom ramen för dess resolution om Europeiska centralbankens årsrapport 2020

ECB:s årsrapport 2020 presenterades av ECB:s vice ordförande den 14 april 2021 i en särskild session i Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor.¹ Den 14 februari 2022 deltog ECB:s ordförande i Europaparlamentets plenarsammanträde om årsrapporten.² Dagen därpå antog parlamentet sin resolution om Europeiska centralbankens årsrapport 2020 (nedan kallad *resolutionen*).³

I samband med överlämnandet av ECB:s årsrapport för 2021 till Europaparlamentet ger ECB sin återkoppling på de synpunkter som lämnats av Europaparlamentet som en del av resolutionen.⁴

1 Penningpolitiken

När det gäller uppmaningen i resolutionen om att ECB noggrant ska övervaka de höga inflationsnivåerna och vidta åtgärder för att säkra prisstabilitet håller ECB fast vid sitt inflationsmål på två procent. ECB:s penningpolitiska beslut är fortfarande inriktade på att uppnå prisstabilitet på medellång sikt. Kriget i Ukraina har stor inverkan på ekonomin i euroområdet och har lett till betydligt större osäkerhet. Vilken inverkan kriget kommer att få beror på hur konflikten utvecklas, hur sanktionerna slår samt på eventuella framtida åtgärder. Inflationen har ökat markant och kommer att fortsätta att ligga på höga nivåer de kommande månaderna, särskilt på grund av kraftigt ökade energikostnader. Uppgifter som kommit in sedan mars har förstärkt ECB-rådets förväntning om att nettotillgångsköpen inom ramen för APP-programmet (ECB:s program för köp av tillgångar) kommer att upphöra under det tredje kvartalet i år. Kalibreringen av penningpolitiken kommer även fortsättningsvis att vara databeroende och återspegla den fortlöpande bedömningen av lägesutvecklingen. ECB står redo att inom sitt mandat justera alla sina instrument, med flexibilitet om så behövs, så att inflationen stabiliseras på tvåprocentmålet på medellång sikt.

¹ Se ECB:s [webbplats](#).

² Se ECB:s [webbplats](#).

³ Den antagna resolutionen finns på [Europaparlamentets webbplats](#).

⁴ Denna återkoppling omfattar inte de frågor som ställts i Europaparlamentets resolution om bankunionen. Se [ECB:s årsrapport om tillsynsverksamheten](#) för en diskussion om dessa frågor. Återkopplingen på resolutionen om bankunionen kommer att publiceras senare i år.

Vad gäller uppmaningen om att säkerställa och övervaka nödvändigheten, lämpligheten och proportionaliteten i sina penningpolitiska åtgärder undersöker ECB systematiskt dessa aspekter innan man fattar penningpolitiska beslut.

I denna undersökning analyseras bland annat hur ändamålsenliga och effektiva de penningpolitiska åtgärderna är när det gäller att uppnå prisstabilitet, samt åtgärdernas fördelar och eventuella sidoeffekter och hur de samverkar och motverkar varandra över tid. Detta är särskilt viktigt när andra penningpolitiska instrument än den vanliga styrräntan används. Resultaten från dessa undersökningar kan påverka både i vilken grad dessa åtgärder tillämpas och hur de utformas, vilket sedan kan kalibreras så att eventuella sidoeffekter begränsas eller motverkas.⁵

När det gäller de låga räntornas inverkan på företag, på incitamenten för reformer och investeringar samt på pensions- och försäkringssystemen som nämns i resolutionen tar ECB i ovan nämnda proportionalitetsbedömning hänsyn till alla relevanta aspekter avseende realekonomin och det finansiella systemet.

ECB övervakar ständigt de penningpolitiska instrumenten för att säkerställa att de är proportionerliga för att uppnå det lagstadgade målet, särskilt eftersom sidoeffekterna på det finansiella systemet och andra delar av samhället kan bli större ju längre det låga ränteläget kvarstår.

Vad gäller ändamålsenligheten i ECB:s penningpolitiska instrument, till exempel de riktade långfristiga refinansieringstransaktionernas inverkan på realekonomin, särskilt små och medelstora företag, har ECB:s penningpolitik kalibrerats så att det säkerställs att likviditeten når alla delar av ekonomin.

Genom de riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna förses bankerna i euroområdet med finansiering till mycket attraktiva räntor på villkor att de upprätthåller sin utlåning till realekonomin, vilket är särskilt viktigt i tider med hög osäkerhet. Sammantaget finns det goda belegg för att de riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna har haft mycket god effekt när det gäller att lätta bankernas finansieringskostnader och att uppmuntra bankerna att låna ut till företag och hushåll, till exempel tillhandahålla likviditet för mikroföretag och egenföretagare som vanligtvis vänder sig till bankerna för att få tillgång till kredit.⁶ Under pandemin har åtgärdernas ändamålsenlighet förbättrats genom mikro- och makrotillsynsåtgärder och finanspolitiskt stöd, i synnerhet genom statliga garantier och moratorier. I april 2020 införde ECB ett riktat paket med lättnader vad gäller säkerheter, med särskilt fokus på mindre företag, dit även egenföretagare och privatpersoner räknas.⁷ Bankerna kan finansiera lån till dessa grupper genom att utnyttja de förmånliga villkoren för de riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna och på så sätt stödja sådan utlåning. Syftet med alla dessa penningpolitiska åtgärder är att bidra till att upprätthålla gynnsamma

⁵ ECB har till exempel undantagit hushållens bolån från de riktade långfristiga refinansieringstransaktionerna för att begränsa riskerna för att ökad kreditgivning ska driva upp bostadspriserna till ohållbara nivåer. Ett annat exempel är det tvåledade systemet för förräntning av överskottlikviditet, som infördes för att motverka effekten av negativa räntor på bankbaserad transmission av penningpolitiken.

⁶ Mer information finns i [TLTRO III and bank lending conditions](#), *Economic Bulletin*, nr 6, ECB, 2021.

⁷ Se ECB:s [pressmeddelande ECB announces package of temporary collateral easing measures](#) av den 7 april 2020.

finansieringsförhållanden och därmed lindra de ekonomiska svårigheterna för små och medelstora företag samt förbättra deras motståndskraft mot finansiella chocker. ECB fortsätter att noggrant övervaka finansieringsförhållandena för små och medelstora företag, främst genom sin enkät om företags tillgång till finansiering som genomförs en gång i halvåret (Safe).⁸

När det gäller huruvida grekiska statsobligationer uppfyller villkoren för att ingå i programmet för köp av den offentliga sektorns tillgångar (PSPP) påpekar ECB att de grekiska statsobligationernas kreditkvalitet stadigt har förbättrats under de senaste åren men att de ännu inte uppfyller villkoren för PSPP.

Huruvida grekiska statsobligationer uppfyller villkoren för att ingå i PSPP är föremål för ett beslut av ECB-rådet, baserat på olika överväganden, inbegripet riskhantering. Även om grekiska statspapper ännu inte har förvärvats inom PSPP-programmet har ECB:s ackommoderande penningpolitik bidragit till att kraftigt lätta de finansiella förutsättningarna i Grekland, vilket kan utläsas av bankernas historiskt låga utlåningsräntor till grekiska hushåll och icke-finansiella bolag.⁹ ECB fortsätter att upprätthålla en stark närvaro på marknaden för grekiska statsobligationer genom återinvestering av innehav inom stödprogrammet föranlett av pandemin (PEPP), i vilket omsättningsbara skuldebrev emitterade av den grekiska staten ingår genom ett undantag. ECB kommer att fortsätta återinvestera alla förfall av de innehav som förvärvats genom PEPP åtminstone fram till slutet av 2024. Om det upptäcks risker för den smidiga transmissionen av penningpolitiken till den grekiska ekonomin kan ECB dessutom flexibelt justera återinvesteringarna av PEPP-innehaven mellan flera jurisdiktioner och på så sätt motverka obefogad marknadsfragmentering.¹⁰ Slutligen godtas även grekiska statsobligationer tillfälligt som säkerhet i Eurosystemets kredittransaktioner, och de kommer att fortsätta att godtas åtminstone så länge som återinvesteringarna i grekiska statsobligationer i PEPP-programmet fortsätter.¹¹

2 Inflationsmål och inflationsmått

Vad gäller ECB:s nya inflationsmål och anmärkningen i resolutionen om avsaknad av en aritmetisk referens i definitionen anser ECB att prisstabilitet upprätthålls bäst genom att sätta ett inflationsmål på två procent på medellång sikt. Denna kvantitativa formulering av prisstabilitetsmålet är enkel, tydlig och lätt att nå ut med och förväntas därför bidra till bättre förankring av inflationsförväntningarna. Det medellånga tidsperspektivet är viktigt med tanke på osäkerheter i inflationsutvecklingen och transmissionen och på att penningpolitiken inte kan styra inflationen fullt ut på kort sikt eftersom det finns olika slag av fördröjningar innan den får effekt på ekonomin och inflationen. Det är inte fastställt exakt hur lång tid som avses med medellång sikt, och det behöver inte betyda fram till slutet av experternas bedömningsperiod. I stället finns det ett visst mått av

⁸ Se [Survey on the access to finance of enterprises](#), ECB:s webbplats.

⁹ Mer information om det ekonomiska läget i Grekland finns i det [brev](#) om penningpolitik som ECB:s ordförande skickade till europaparlamentarikern Dimitrios Papadimoulis den 4 februari 2022.

¹⁰ Se ECB:s pressmeddelande [Penningpolitiska beslut](#) av den 16 december 2021.

¹¹ Se ECB:s [pressmeddelande ECB announces timeline to gradually phase out temporary pandemic collateral easing measures](#) av den 24 mars 2022.

inbyggd flexibilitet så att det finns utrymme att göra bedömningar av orsakerna till chocker och se bortom tillfälliga chocker som kan gå över av sig själva, liksom sådana störningar där penningpolitiken måste kompromissa eftersom inflation och produktion går åt olika håll (som vid utbudschocker).¹²

När det gäller att inkludera ägarbebodda bostäder i det harmoniserade konsumentprisindexet (HIKP) påpekar ECB att Eurostat och de nationella statistikmyndigheterna just nu i nära samarbete med Europeiska centralbankssystemet (ECBS) diskuterar hur de ska hantera ECB-rådets rekommendation om att stegvis börja räkna in kostnaderna för ägarbebodda bostäder i HIKP. Precis som ECB anger i sin nya penningpolitiska strategi anser ECB-rådet att principen om nettoinköp är det bästa sättet att integrera egnahemskostnader i HIKP. Denna princip inbegriper prisförändringar i utgifter som rör inköp av bostäder som är nya för hushållssektorn, liksom utgifter som rör ägande av ägarbebodda hus och lägenheter. Konkreta steg för hur egnahemskostnader ska inkluderas i HIKP finns beskrivna i en färdplan.¹³ De aktuella prisindexen, HIKP och egnahemsprisindexet utvecklas, framställs och sprids av det europeiska statistiksystemet (ESS), som består av Eurostat och de nationella statistikmyndigheterna i EU:s medlemsstater. Det är därför ESS ansvar att fatta beslut om hur kraven från ECB-rådet ska uppfyllas. Vad gäller påverkan på HIKP visar den preliminära analys som ECB:s experter gjort att inflationstakten i HIKP tillsammans med egnahemsprisindexet under de senaste tio åren inte har skiljt sig nämnvärt från inflationstakten i HIKP utan egnahemsrelaterade kostnader inräknade.¹⁴

Vad gäller korrekt mätning av konsumtionsutgifterna anser ECB att integreringen av egnahemskostnader i HIKP kommer att ge ett bättre mått på inflationen i konsumentpriserna samtidigt som man inser komplexiteten med att isolera konsumtionsdelen. Som HIKP ser ut i dag ingår utgifter för faktiskt betalda hyror för bostäder, liksom driftkostnader för bostadsägare och hyresgäster.¹⁵ Den viktigaste delen i hushållens egnahemskostnader, det vill säga kostnaderna för att köpa bostad och kostnaderna förknippade med att äga sin bostad, eller alternativt de beräknade kostnaderna för att bo i en ägarbebodd bostad, ingår inte i HIKP. Prisutvecklingen på bostadsmarknaden återspeglas alltså inte fullt ut i HIKP. Det är samtidigt viktigt att notera att HIKP enligt sin rättsliga grund endast ska återspegla konsumtionsutgifter och inte investeringar. Det är dock svårt att isolera

¹² Mer information finns i [The ECB's price stability framework: past experience, and current and future challenges](#), *Occasional Paper Series*, nr 269, ECB, september 2021.

¹³ Mer information finns i avsnitt 3 i [An overview of the ECB's monetary policy strategy](#), ECB, juli 2021, och i ordförande Christine Lagardes [tal](#) vid utfrågningen i Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor den 15 november 2021.

¹⁴ Enligt analysen uppvisar ett prisindex där HIKP och egnahemsprisindexet räknats samman en inflationstakt som följer konjunkturen mer än den aktuella HIKP-inflationen. Mellan 2012 och 2020 var skillnaderna små och varierade mellan -0,3 procentenheter som minst och +0,3 procentenheter som högst, med ett genomsnitt på +0,1 procentenhet. Mer information finns i [Owner-occupied housing and inflation measurement](#), *Economic Bulletin*, nr 1, ECB, 2022. I denna artikel förklaras även särdragen i indexet där HIKP och egnahemsprisindexet räknats samman, dess underliggande statistiska begrepp och sammanställningsmetoder och vad som måste göras innan egnahemskostnader till sist integreras i HIKP.

¹⁵ Som driftkostnader räknas kostnader för material och arbete vid mindre reparationer, hemförsäkring, el, gas och andra bränslen, vatten, avlopp och sophämtning.

konsumtionsdelen, både ur begreppsmässig och teknisk synvinkel.¹⁶ Hur konsumtionsdelen ska avskiljas i egnahemsprisindex måste undersökas noggrant eftersom det ännu inte finns några etablerade eller övertygande metoder.¹⁷ Ytterligare analyser måste göras, eventuellt av ESS, ECBS och andra berörda internationella organisationer tillsammans, för att man till sist ska komma fram till en allmänt accepterad metod. Detta är i sin tur en förutsättning för att ett officiellt HIKP-index där egnahemskostnader ingår ska sammanställas. Det är i dagsläget för tidigt att ha några konkreta förväntningar på hur och när framsteg på detta område kan komma att göras. Utöver detta måste framsteg även göras vad gäller egnahemsprisindexets frekvens och aktualitet innan egnahemskostnader kan integreras i HIKP.

3 Klimatförändringar

Vad gäller ECB:s nya handlingsplan och dess detaljerade färdplan för klimatförändringsrelaterade åtgärder för att ytterligare införliva klimatförändringsaspekter i sitt penningpolitiska ramverk¹⁸ noterar ECB att implementeringen fortskrider enligt plan, vilket innebär att de överenskomna milstolparna för 2022 bör kunna uppnås. Bland annat ska en detaljerad plan för rapporteringskrav inom ramverket för säkerheter och tillgångsköp utarbetas, pilotstresstester av Eurosystemets balansräkning genomföras och förslag tas fram på hur programmet för köp av värdepapper inom företagssektorn (CSPP) ska anpassas. Implementeringen av vissa delar av handlingsplanen underlättar för framsteg i EU-policy och EU-initiativ inom området offentliggörande om miljömässig hållbarhet och rapportering men är även delvis beroende av sådana framsteg, vilket innebär att eventuella fördröjningar i ikraftträdandet av lagstiftning på detta område, som direktivet om företagens hållbarhetsrapportering, sannolikt även påverkar tidsplanen för när ECB kan genomföra motsvarande åtgärder. ECB poängterar att direktivet om företags hållbarhetsrapportering bör antas och genomföras så snart som möjligt och uppmanar medlagstiftarna att se till att direktivets avgörande betydelse återspeglas i ikraftträdandet, tidpunkten för när rapporteringen ska börja samt i vilka enheter ska omfattas av direktivet.

Förutom handlingsplanen tar ECB och Eurosystemet redan hänsyn till klimatförändringsaspekter på flera områden. ECB köper till exempel regelbundet gröna obligationer inom ramen för programmen för köp av tillgångar och tar hänsyn

¹⁶ En svårighet som är värd att notera när det gäller tillämpningen av nettoinköpsprincipen i HIKP är att bostadsförvärv har två syften. Vid en första anblick kan bostadsköp ses som en investering. Köparna kan dock ha olika syften: De kan använda bostaden endast som en investering (genom att hyra ut den) eller så kan de använda den främst för konsumtion (genom att bo i den som ägare). Eftersom de som bor i en bostad som de äger även gynnas av att värdet på bostaden eventuellt går upp med tiden används bostaden både som investering och för konsumtion.

¹⁷ I diskussionerna har man än så länge resonerat kring om själva köpet av mark där ett egnahem är beläget ska ses som investeringsdelen, även med tanke på att värdet på marken inte minskar när den används. Det finns även det som talar för att köpet av byggnaden ska ses som en investering. I nationalräkenskaperna räknas både köpet av marken och av byggnaden som en investering. Om man ska följa behandlingen i nationalräkenskaperna skulle alltså egnahemskostnader som härrör från köp av en bostad inte anses tillhöra konsumtionsområdet.

¹⁸ Se ECB:s [pressmeddelande ECB presenterar handlingsplan om att integrera klimatförändringar i sin penningpolitiska strategi](#) av den 8 juli 2021.

till klimatförändringsrisker i sina due diligence-förfaranden vid köp av företagsobligationer. När det gäller finansiell stabilitet och banktillsyn offentliggjorde ECB metoderna och resultaten från sitt klimatstresstest av hela ekonomin i september 2021¹⁹ och inledde sitt klimatrelaterade tillsynsstresstest i januari 2022²⁰. Dessutom angav ECB exponering mot klimat- och miljörelaterade risker som en viktig sårbarhet som ska bemötas i tillsynsprioriteringarna för 2022–2024.²¹ Slutligen har ECB inrättat ett centrum för klimatförändringar, där intern expertis tillvaratas och där ECB:s klimatagenda formas.²²

När det gäller ECB:s program för köp av värdepapper inom företagssektorn (CSPP) och principen om marknadsneutralitet påpekar ECB att arbete pågår på detta område. Enligt åtgärd 9 i ECB:s färdplan för åtgärder mot klimatförändringar i penningpolitiska transaktioner ska ECB i linje med sitt mandat anpassa det ramverk som styr vilka företagsobligationer som köps så att klimatrelaterade överväganden integreras.²³ Bland annat ska krav ställas på att emittenterna minst ska följa den lagstiftning som EU antagit för att leva upp till Parisavtalet. En utvärdering av potentiell snedvridning i ECB:s riktmärken för köp, där även eventuell ineffektivitet på marknaden beaktas, ska tjäna som underlag för framtagande av möjliga alternativ, så som beskrivs i åtgärd 4. Enligt färdplanen ska konkreta förslag på hur CSPP-ramverket kan anpassas tas fram till i mitten av 2022. Det arbetet fortlöper enligt plan, och anpassningen förväntas vara färdig innan 2022 års utgång.

Vad gäller uppmaningen i resolutionen om att ECB ska påskynda sitt arbete med att öka andelen gröna obligationer i sin portfölj påpekar ECB att ECB:s tematiska investeringsstrategi i den egna kapitalportföljen ledde till att andelen gröna obligationer ökade till 7,6 procent 2021. ECB köper gröna värdepapper direkt på sekundärmarknaden, liksom via en investering i en särskild eurodenominerad fond för gröna obligationer (EUR BISIP G2) för centralbanker, som Banken för internationell betalningsutjämnning (BIS) lanserade i januari 2021. ECB planerar att öka denna andel ytterligare de kommande åren trots att den passiva förvaltningen av ECB:s egen kapitalportfölj och gröna obligationers relativt låga likviditet på andrahandsmarknaderna innebär vissa utmaningar. ECB kan inte köpa skuldinstrument utgivna av den offentliga sektorn på primärmarknaden eftersom det enligt förbudet mot monetär finansiering inte är tillåtet enligt artikel 123 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt:

När det gäller att införliva klimatrelaterade risker i ECB:s ram för säkerheter påpekar ECB att man håller på att utarbeta hur hänsyn ska tas till relevanta klimatförändringsrisker i översynen av ramarna för värdering och riskkontroll avseende tillgångar som motparter i Eurosystemets kredittransaktioner lämnar som säkerhet. ECB kommer att införa rapporteringskrav för tillgångar från den privata sektorn som ett nytt godtagbarhetskrav eller som bas för differentierad

¹⁹ Se ECB:s [pressmeddelande](#) *Firms and banks to benefit from early adoption of green policies, ECB's economy-wide climate stress test shows* av den 22 september 2021.

²⁰ Se ECB:s [pressmeddelande](#) *ECB:s banktillsyn inleder 2022 års stresstest om klimatrisk* av den 27 januari 2022.

²¹ Se [ECB:s banktillsyns tillsynsprioriteringar för 2022–2024](#), ECB, den 7 december 2021.

²² Se ECB:s [pressmeddelande](#) *ECB sets up climate change centre* av den 25 januari 2021.

²³ Se ECB:s [pressmeddelande](#) *Detaljerad färdplan för åtgärder mot klimatförändringar* av den 8 juli 2021.

behandling för säkerheter och tillgångsköp. ECB noterar att arbetet med att ta fram en detaljerad plan 2022 fortskrider som det ska, men att genomförandet av detta initiativ är beroende av EU:s politiska åtgärder och initiativ när det gäller upplysnings- och redovisningskrav avseende miljömässig hållbarhet, vilket diskuterats ovan. Slutligen påpekar ECB att dess handlingsplan även omfattar förbättring av riskbedömningsförmågan. Bland annat ska ECB börja med klimatstresstester för Eurosystemets balansräkning 2022 och utvärdera om de kreditvärderingsinstitut som har godkänts i Eurosystemets ramverk för kreditbedömning har offentliggjort tillräckligt med information för att det ska gå att förstå hur de integrerar klimatförändringsrisker i sina kreditvärdighetsbedömningar. Dessutom kommer ECB att utveckla minimistandarder för integrering av klimatförändringsrisker i sina interna kreditvärderingar.

ECB håller med om att det är viktigt att samarbeta med internationella nätverk och föra en dialog med det civila samhället. ECB deltar i hög grad aktivt i nätverket NGFS (Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System) arbete²⁴ och bidrar väsentligen till EU:s politiska agenda i kraft av den rådgivande funktion som ECB har enligt EU-fördragen²⁵. ECB är även medlem i plattformen för hållbar finansiering och sitter med som observatör i European Financial Reporting Advisory Groups (Efrag) nämnd för hållbarhetsredovisning. På internationell nivå gav ECB starkt stöd till agendan för hållbar finansiering och klimatrisker i internationella forum, som G7²⁶ och BIS²⁷. På europeisk nivå deltog ECB i Europeiska bankmyndighetens (EBA) nätverk för hållbar finansiering och i EBA:s undergrupper för transparens och rapportering. ECB har även tagit aktiv del i interinstitutionella nätverk för utbyte av information och bästa ledningspraxis för de deltagande institutionernas miljöledningssystem.²⁸ När det gäller dialog med det civila samhället sätter ECB högt värde på den viktiga roll som civilsamhällesorganisationer har när det gäller att öka medvetenheten om klimatförändringar och bidra till debatten om sådana politiska åtgärder som ingår i ECB:s ansvarsområde.²⁹ ECB:s roll i arbetet med att hantera klimatförändringarna diskuterades vid ett av seminarierna för civilsamhället som hölls

²⁴ Under 2021 gjorde ECB en väsentlig insats inom alla NGFS arbetsområden (mikro- och makrotillsyn, makrofinansiell analys, utökning av grön finansiering, åtgärdande av brister i tillgången till data och forskning) samt i den juridiska arbetsgruppen.

²⁵ Under 2021 avgav ECB yttranden över lagförslag inom ECB:s behörighetsområde, som förslaget till direktiv om företagens hållbarhetsrapportering och förslaget till förordning om europeiska gröna obligationer. Dessutom har ECB deltagit i EU:s diskussionsforum om denna fråga, som sammanträden i Ekofinrådet, eurogruppen och olika utskott och arbetsgrupper, liksom i kontakter med Europaparlamentet.

²⁶ Framför allt G7, G20, G20:s återupprättade arbetsgrupp för hållbar finansiering och G20:s initiativ för bättre statistik.

²⁷ ECB deltog i högnivågruppen för klimatrelaterade finansiella risker som inrättats av Baselkommittén för banktillsyn och medverkade aktivt inom tre arbetsområden som rör klimatrelaterade frågor inom rådet för finansiell stabilitet.

²⁸ Nätverken som avses är den interinstitutionella miljöledningsgruppen (GIME), som består av institutioner och organ inom Europeiska unionen, och centralbankernas miljönätverk (ENCB), där europeiska nationella centralbanker möts för utbyte av information om institutionernas miljöarbete och informationsinsatser.

²⁹ Mer information finns i ECB:s [seminarieserie för civilsamhället](#).

den 13 januari 2022³⁰, och ECB planerar att genomföra fler seminarier om klimatrelaterade frågor i framtiden.

När det gäller uppmaningen i resolutionen om att ECB ska intensifiera sitt arbete för att införliva klimathänsyn i sin dagliga verksamhet påpekar ECB att man 2021 tillkännagav sitt beslut om att lägga organisationens miljömål för 2030 på samma nivå som Parisavtalets mål om att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader över de förindustriella nivåerna.³¹ Tillsammans med detta åtagande har ECB även utökat gränserna för vad som ska redovisas som koldioxidavtryck, vilket kommer att leda till att effekterna längs värdekedjan blir synligare. Denna utökade omfattning kommer att tillkännas i ECB:s miljöredovisning för 2022 tillsammans med det uppdaterade miljöledningsprogrammet, som innehåller ECB:s mål och planerade åtgärder för att uppnå de övergripande mål som beskrivs ovan. I linje med Europaparlamentets efterlysning i förra årets resolution har ECB även lagt in ett nytt kapitel i sin årsrapport för 2021 som innehåller en sammanfattning av ECB:s arbete med hållbarhetsfrågor rörande miljö, samhällsansvar och styrning, vilka fastställdes genom en väsentlighetsbedömning.³² I sitt fortgående arbete med att förbättra det sätt på vilket man införlivar miljöhänsyn i de interna processerna har ECB varit registrerat i enlighet med den europeiska miljölednings- och miljörevisionsordningen (Emas) och certifierat enligt ISO 14001-standarden sedan 2010.

4

Den digitala euron, betaltjänster, kryptotillgångar och cybersäkerhet

När det gäller uppmaningen i resolutionen om att ECB ska säkerställa att den digitala euron uppfyller allmänhetens förväntningar håller ECB med om att den digitala euron måste tillgodose allmänhetens betalningsbehov. Det främsta syftet med en digital euro är att se till att allmänheten har tillgång till och kan använda centralbankspengar för alla ändamål i en alltmer digitaliserad ekonomi. Men för att en digital valuta ska fylla denna roll måste allmänheten vara villig att använda den. Under undersökningsfasen kommer man således att se närmare på och prioritera vilka ändamål som en digital euro ska användas för i syfte att uppnå målen om att den ska vara en riskfri, tillgänglig och effektiv digital form av centralbankspengar. ECB kommunicerar även aktivt med flera olika berörda parter under undersökningsfasen, till exempel privatpersoner och näringsidkare, genom särskilda enkäter och fokusgrupper.³³ Det är viktigt att myndigheter och institutioner i EU samordnar sig inom ramen för sina respektive mandat och utan att göra avkall på sitt oberoende. ECB fortsätter därför att ha ett nära samarbete med Europaparlamentet och förbinder sig till regelbundna diskussioner om den digitala

³⁰ Frank Elderson, som är ledamot i ECB:s direktion, och Irene Heemskerk, som leder ECB:s centrum för klimatförändringar, träffade företrädare för 15 civilsamhällesorganisationer och diskuterade hur ECB tar hänsyn till klimat- och miljöfrågor i sitt arbete.

³¹ Se [2021 update of the ECB:s Environmental Statement](#), ECB.

³² Se punkt 43 i Europaparlamentets [resolution](#) av den 10 februari 2021 om Europeiska centralbankens årsrapport för 2020 (2020/2123(INI)).

³³ Se ECB:s [pressmeddelande](#) *ECB publishes report on payment preferences as part of digital euro investigation phase* av den 30 mars 2022.

euron med Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor efter att framsteg har uppnåtts i undersökningsfasen.³⁴

När det gäller ECB:s Target2-arbete och de cybersäkerhetsfrågor som nämns i resolutionen godkände ECB-rådet i december 2021 en handlingsplan som tagits fram utifrån de rekommendationer som hade getts efter incidenterna 2020, och ECB övervakar tillsammans med Eurosystemet att denna plan genomförs i tid. Åtgärder i syfte att verkställa ett flertal rekommendationer genomfördes redan 2021, men de flesta övriga rekommenderade åtgärder kommer att genomföras under 2022.³⁵ Marknadsaktörerna kommer löpande att underrättas om genomförandet. När det gäller cybersäkerhet fattades beslut om ett antal förbättringar av cyberresiliens 2018 som skulle stärka cyberresiliensen i Target2, och dessa förbättringar har nu genomförts.³⁶ Ytterligare förbättringar avseende cyberresiliens kommer att genomföras senare under 2022. Samtidigt främjar ECB aktivt cyberresiliens i europeiska finansmarknadsinfrastrukturer genom sitt tillsynsarbete t.ex. genom att kräva att de uppfyller Eurosystemets tillsynsförväntningar avseende cyberresiliens. ECB främjar även de europeiska finansmarknadsinfrastrukturernas cyberresiliens genom hotstyrd penetrationstestning via det europeiska ramverket för hotunderrättelsebaserade, etiska red team-insatser, TIBER-EU. ECB samarbetar även löpande med de viktigaste finansmarknadsinfrastrukturerna och berörda aktörer genom Euro Cyber Resilience Board, som är ett forum för europeiska finansmarknadsinfrastrukturer, där man diskuterar sådant som informationsutbyte, krishantering, utbildning och informationsarbete och tredje parter hantering av cyberrisker.

När det gäller uppmaningen i resolutionen om att ECB ska säkerställa lämplig balans mellan innovation inom det finanstekniska området och finansiell stabilitet ser ECB att finansiell innovation skulle kunna vara till fördel för olika finansiella tjänster i och med att dessa tjänster skulle kunna bli enklare, effektivare och att fler grupper i samhället skulle kunna få tillgång till dem. För att dessa fördelar ska förverkligas behövs det ett väl fungerande finansiellt system, där riskerna för den finansiella stabiliteten kan stävjas på ett lämpligt och ändamålsenligt sätt och som uppfyller andra allmänpolitiska mål (som marknadsintegritet, väl fungerande marknadsinfrastrukturer och betalningar samt skydd för konsumenter och investerare). ECB kommer att fortsätta sitt arbete för finansiell innovation under beaktande av behovet av lämpliga skyddsmekanismer enligt principen "samma risk, samma regler".

När det gäller övervakning av utvecklingen av kryptotillgångar har ECB intensifierat sin övervakning av de risker som kryptotillgångar utgör för den finansiella stabiliteten, liksom av hur de påverkar den penningpolitiska transmissionen och säkerheten i marknadsinfrastrukturer och betalningar och driften av dessa system. Under 2021 avgav ECB flera yttranden där man bland annat rekommenderade att kraven på spårbarhet ska utvidgas till att omfatta

³⁴ Se [brevet](#) från Fabio Panetta till EU-parlamentarikern Irene Tinagli om ECB-rådets beslut om att inleda undersökningsfasen för en digital euro av den 14 juli 2021.

³⁵ Se [brevet](#) från Fabio Panetta till EU-parlamentarikern Irene Tinagli om handlingsplanen för att verkställa rekommendationerna efter TARGET-incidenterna 2020.

³⁶ Se [Cyber resilience oversight expectations for financial market infrastructures](#), ECB, december 2018.

kryptotillgångar, att en tillförlitlig, ny skräddarsydd ordning för kryptotillgångar ska skapas och att cybersäkerheten och den operativa motståndskraften i finanssektorn ska förbättras.³⁷ Dessutom offentliggjorde Eurosystemet ramverket för övervakning av elektroniska betalningsinstrument, betalningsordningar och betalningsarrangemang i november 2021.³⁸ Genom sitt engagemang i internationella standardiseringsorgan stöder ECB dessutom aktivt arbetet med att utarbeta internationella standarder som ska minska riskerna med kryptotillgångar, stablecoins och en decentraliserad finanssektor.

Vad gäller oron som uttrycks i resolutionen avseende orättvisa klausuler och metoder som banksektorn tillämpar i konsumentavtal i vissa medlemsstater

skulle ECB återigen vilja påpeka att EU:s lagstiftare har avstått från att tilldela ECB några uppgifter rörande konsumentskydd. I skäl 28 i SSM-förordningen förklaras till exempel att tillsynsuppgifter som inte tilldelas ECB bör förbli hos de nationella myndigheterna, och här ingår även konsumentskyddsuppgifter.³⁹ Det är alltså medlemsstaternas nationella myndigheter som ansvarar för konsumentskydd.

5 Institutionella frågor

Vad gäller uppmaningen i resolutionen om att ECB bör förbättra sitt system för ansvarsskyldighet och transparens ytterligare vill ECB uttrycka sin uppskattning för Europaparlamentets hjälp när det gäller ändamålsenligt fullgörande av ECB:s ansvarsskyldigheter och för att parlamentet fungerar som en bro mellan ECB och allmänheten.

Den flexibilitet som har format rutinerna för ansvarsutkrävande de senaste åren har gett resultat och medfört att förbindelserna har fortsatt att utvecklas efter vad omständigheterna kräver. Samtidigt fortsätter ECB gärna diskussionerna kring vad ECB tillsammans med Europaparlamentet kan göra för att förbättra de nuvarande rutinerna för ansvarsutkrävande. Dessa diskussioner måste föras inom fördragets ramar och med respekt för ECB:s oberoende. Enligt den praxis som skapats genom lyssna-in-eventen som anordnades i samband med ECB:s strategiöversyn vill ECB även fortsätta att föra en meningsfull dialog med den bredare allmänheten och civilsamhället. Sedan september 2020 genomför ECB seminarier för civilsamhället en gång i kvartalet⁴⁰ (ett exempel på detta nämndes i avsnitt 3 om

³⁷ Se Europeiska centralbankens yttrande av den 30 november 2021 om ett förslag till förordning om att utvidga kraven på spårbarhet till att även omfatta kryptotillgångar (CON/2021/37) (2022/C 68/02), Europeiska centralbankens yttrande av den 19 februari 2021 om ett förslag till förordning om marknader för kryptotillgångar och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 (CON/2021/4) (2021/C 152/01) och Europeiska centralbankens yttrande av den 4 juni 2021 om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om digital operativ motståndskraft för finanssektorn (CON/2021/20) (2021/C 343/01).

³⁸ Se *pressmeddelandet The Eurosystem oversight framework for electronic payments (PISA) is published* av den 22 november 2021. I detta ramverk fastställs, med utgångspunkt i internationella standarder, ett antal övervakningsprinciper för hur man ska bedöma säkerheten och effektiviteten i elektroniska betalningsinstrument, betalningsordningar och betalningsarrangemang, vari bland annat digitala betalningstoken (till exempel kryptotillgångar som används i en betalningsordning, liksom stablecoins) och leverantörer av digitala plånböcker ingår.

³⁹ Se *rådets förordning* (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut.

⁴⁰ I dessa seminarier berättar beslutsfattare och sakkunniga på ECB om olika ämnen av gemensamt intresse och samtalar med företrädare för civilsamhällesorganisationer.

klimatförändringar), och man fortsätter att undersöka nya mötesformat, som rundabordsdiskussioner, där det skulle vara möjligt att i ännu högre grad samtala och utbyta åsikter med det civila samhällets organisationer, både regelbundet och på ad hoc-basis. Vad gäller den bredare allmänheten håller ECB på att ta fram strategier för hur man ska få kontakt och samtala med invånare i euroområdet. Olika virtuella och fysiska format, liksom hybridformat, som gör att man når ett stort antal invånare från olika länder, åldersgrupper och socioekonomisk bakgrund, övervägs.

Vad gäller uppmaningen i resolutionen om att ECB bör säkerställa oberoendet för ledamöterna i sina revisions- och etikkommittéer påpekar ECB att sådant oberoende uttryckligen anges i revisionskommitténs mandat och i beslutet genom vilket etikkommittén upprättas. Initiativ har nyligen tagits för att ytterligare stärka ledamöternas oberoende. Till exempel måste externa ledamöter i revisionskommittén lämna en intresseförklaring.⁴¹ Samtidigt som det är mycket viktigt att ledamöterna besitter fördjupad kunskap om ECB:s institutionella struktur, funktioner och ansvar för att kommittéerna ska fungera väl och effektivt anser ECB att ledamöter med olika typer av erfarenheter och bakgrunder också tillför mervärde. Därför är båda kommittéerna öppna för externa ledamöter, och bland ledamöterna i etikkommittén finns sedan flera år en chefsrådgivare i etiska frågor från en icke-statlig organisation och en tidigare etikrådgivare på Internationella valutafonden.

När det gäller sammansättningen i ECB:s rådgivande grupper påpekar ECB att dessa grupper har inrättats som ett effektivt och ändamålsenligt sätt för ECB att direkt få in specialistinformation om marknaden. Utifrån sitt uppdrag, och i likhet med andra större centralbanker, har ECB regelbunden kontakt med aktörer på finansmarknaderna och andra ekonomiska aktörer, bland annat för att kontrollera och säkerställa att infrastrukturen för penningpolitiska transaktioner och betalningssystem fungerar som den ska och att servicen håller hög kvalitet.⁴² ECB tillämpar full öppenhet om sitt samarbete med sådana grupper och offentliggör vilket mandat de har, vilka som ingår i dem, deras dagordningar och sammanträdessammandrag på sin webbplats.⁴³

När det gäller ECB:s verktyg för visselblåsning påpekar ECB att verktyget helt följer principerna i EU:s visselblåsardirektiv.⁴⁴ Inom ECB:s ram finns tillgång till ett användarvänligt verktyg för anonyma anmälningar, liksom stränga regler som ska skydda visselblåsare från repressalier. Under 2021 kom ungefär två tredjedelar av visselblåsaranmälningarna in via detta nya verktyg, och över hälften av dessa lämnades in anonymt.

⁴¹ Se [revisionskommitténs intresseförklaring](#), ECB, den 31 mars 2022.

⁴² Mer information finns i [brevet](#) från ECB:s ordförande till flera ledamöter i Europaparlamentet om ECB:s samarbete med externa parter, ECB, den 23 januari 2018.

⁴³ Se till exempel [kontaktgrupperna för obligationsmarknaden, penningmarknaden och utländska valutor och ECB-gruppen för verksamhetschefer](#).

⁴⁴ Se [Decision of the European Central Bank of 20 October 2020 amending the European Central Bank Staff Rules as regards the introduction of a whistleblowing tool and enhancements to the whistleblower protection \(ECB/2020/NP37\)](#) (finns endast på engelska) och Europeiska centralbankens [beslut](#) (EU) 2020/1575 av den 27 oktober 2020 om granskning och uppföljning av information om överträdelse som rapporterats via verktyget för visselblåsning där en berörd person är medlem i ett organ på hög nivå inom ECB (ECB/2020/54).

Vad gäller den låga andelen kvinnor i ECB:s direktion och ECB-rådet som tas upp i resolutionen påpekar ECB att det inte är ECB som bestämmer hur sammansättningen ska se ut i dessa två beslutande organ. Hur ledamöterna i ECB:s direktion ska utses är fastslaget i fördraget.⁴⁵ Ändringar av hur fördraget genomförs vad gäller urvalsprocessen för ECB:s direktionsledamöter är en fråga för rådet och Europaparlamentet.

Slutligen, vad gäller ECB:s arbete för att uppnå jämn könsfördelning i alla befattningar i hela organisationshierarkin, påpekar ECB att bättre könsfördelning har legat högt på ECB:s dagordning sedan de första könsfördelningsmålen infördes 2013. Enligt målen skulle andelen kvinnor i ledande befattningar fördubblas mellan 2013 och 2019.⁴⁶ ECB ökade sina insatser för att uppnå bättre könsfördelning 2020, då man tillkännagav en ny jämställdhetsstrategi.⁴⁷ Strategin gäller fram till 2026 och innehåller mål för hur stor andel kvinnor som varje år ska anställas i nya lediga tjänster, liksom mål för hur stor andelen kvinnor generellt ska vara på olika lönenivåer. De nya målen gäller inte endast chefsbefattningar⁴⁸ och målet är att öka andelen kvinnor till mellan 36 och 51 procent beroende på nivå fram till 2026. Ett annat mål är att kvinnor ska anställas i minst hälften av alla nya lediga tjänster på flera olika nivåer. ECB kommer att offentliggöra en interimistisk bedömning senare i år, följt av ännu en 2024. Utöver målen finns ett antal åtgärder som ska genomföras för att främja jämn könsfördelning. Genom dessa åtgärder vill man se till att det finns fler kvinnliga valbara kandidater till olika befattningar, förbättra rekryteringsrutinerna, öka chefernas ansvar, investera i ledarskapsutveckling och stötta flexibla arbetsformer. Förutom initiativ för att förbättra könsfördelningen har ECB även börjat med åtgärder för att mer allmänt främja mångfald och inkludering. En sådan åtgärd är en inkluderande ledarskapsutbildning som infördes 2021 och som ska öka medvetenheten, och förbättra beslutsfattandet, samarbetet och personalens engagemang. ECB har även börjat med e-kurser i mångfald och inkludering för alla anställda, som bland annat handlar om undermedvetna fördomar och värdighet på arbetsplatsen.

⁴⁵ Ledamöterna i ECB:s direktion utnämns av Europeiska rådet på rekommendation från Europeiska unionens råd efter samråd med Europaparlamentet och ECB-rådet. Se artikel 283.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 11.2 i protokollet om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken.

⁴⁶ I slutet av 2019 var andelen kvinnor på ledande befattningar nästan 31 procent, jämfört med 12 procent i slutet av 2012. Dessutom var över 30 procent av alla ECB-chefer kvinnor i slutet av 2019, en uppgång från 17 procent i slutet av 2012. Andelen kvinnliga medarbetare på alla nivåer inom ECB var 45 procent i slutet av 2019 jämfört med 43 procent i slutet av 2012.

⁴⁷ Se ECB:s [pressmeddelande ECB announces new measures to increase share of female staff members](#) av den 14 maj 2020.

⁴⁸ Detta gäller även ledande experter (ECB:s lönegrupp H), experter (lönegrupperna F/G och G) och analytiker (lönegrupp E/F).